

Cestovný ruch

26.04.2018 |

Metodické vysvetlivky - vybrané ukazovatele

Ubytovacie zariadenia cestovného ruchu

Štatistika ubytovacích zariadení poskytuje informácie o činnosti ubytovacích zariadení, ktoré oslovujeme štatistickým formulárom CR 1-12. Súbor spravodajských jednotiek, ktoré v mesačnej periodicite oslovujeme výkazom sú všetky právnické osoby a fyzické osoby s identifikátorom IČO - podnikatelia bez ohľadu na počet zamestnancov a hlavnú činnosť, ktoré sú vedené v Registri ubytovacích zariadení Štatistického úradu Slovenskej republiky a poskytovali prechodné ubytovanie návštevníkom (aktívnym účastníkom cestovného ruchu) v ubytovacích zariadeniach cestovného ruchu.

Ubytovacie zariadenia cestovného ruchu sú zariadenia, ktoré pravidelne (alebo príležitostne) poskytujú prechodné ubytovanie návštevníkom. Patria sem hotely, botely, motely, penzióny, turistické ubytovne, chatové osady, kempingy, ostatné hromadné zariadenia a ubytovanie na súkromí. Za ubytovacie zariadenie v chatových osadách a kempingoch sa nepovažujú jednotlivé chaty, zruby alebo stany prevádzkovateľa, ale iba chatové osady a kempingy ako celky.

Lôžka v ubytovacích zariadeniach cestovného ruchu zahŕňajú všetky lôžka určené na nočný odpočinok hostí, vrátane príležitostných lôžok. Nepatria sem lôžka určené pre majiteľa a zamestnancov ubytovacieho zariadenia.

Miesta na voľnej ploche sú základné kempovacie jednotky pre stany, stan a osobný automobil, obytné prívesy, obytné motorové vozidlo x 4. V jednej kempovacej jednotke sa počíta s umiestnením 4 osôb.

Návštevník v ubytovacom zariadení cestovného ruchu je osoba (okrem personálu a majiteľa), ktorá použije služby zariadenia na prechodné ubytovanie bez ohľadu na krajinu trvalého pobytu. Do počtu návštevníkov sa započítavajú aj deti. Návštevník použije ubytovacie služby z dôvodu dovolenky, zájazdu, služobnej cesty, účasti na športovom stretnutí, školení a kurzov, sympóziu, pobytu v kúpeľoch a ozdravovniach, návštevy priateľov a príbuzných, účasti na cirkevných udalostiach a pod. Patrí sem tiež ubytovanie detí v škole v prírode, v letných a zimných táboroch. Medzi návštevníkov v ubytovacom zariadení nepatria domáci a zahraniční pracujúci zamestnaní na Slovensku, ktorí používajú dočasne zariadenie ako ubytovňu. Doba prechodného ubytovania nesmie byť dlhšia ako 1 rok.

Zahraničný návštevník ubytovaný v ubytovacom zariadení je osoba, ktorá navštívi krajinu a nemá v nej trvalý pobyt. Do počtu návštevníkov sa započítavajú aj deti. Zahraničný návštevník použije ubytovacie služby z dôvodu dovolenky, zájazdu, služobnej cesty, účasti na športovom stretnutí, školení a kurzov, sympóziu, pobytu v kúpeľoch a ozdravovniach, návštevy priateľov a príbuzných, účasti na cirkevných udalostiach a pod. Výnimkou sú osoby, ktoré prichádzajú kvôli zárobkovej činnosti, príprave na povolanie (dlhodobé štúdium) alebo zriadeniu trvalého bydliska.

Nezapočítavajú sa ani členovia diplomatických zborov a ozbrojených síl služobne sa zdržujúci v krajine.

Zdroj údajov

Všetky publikované údaje sú výsledkom štatistických zisťovaní vykonaných ŠÚ SR. Širšie informácie možno získať v štvrťročnej publikácii Základné ukazovatele za ubytovacie zariadenia cestovného ruchu.

Organizovaný cestovný ruch

Organizovaný cestovný ruch v SR poskytuje informácie z ročného zisťovania CR 6-01 (Ročný výkaz o vybraných službách v cestovnom ruchu). Obsahuje štatistické informácie o pricestovaniach zahraničných návštevníkov na Slovensko (zahraničný aktívny cestovný ruch) a vycestovaniach slovenských občanov do zahraničia (zahraničný pasívny cestovný ruch) podľa cieľovej krajiny, ktorí pri svojich cestách použili služby cestovných kancelárií a cestovných agentúr.

Spravodajská povinnosť sa vzťahuje na všetky cestovné kancelárie, cestovné agentúry a ostatných poskytovateľov služieb cestovného ruchu, ktorých hlavná činnosť je klasifikovaná v kóde 79 klasifikácie SK NACE Rev. 2 zapísané do obchodného registra a fyzické osoby zapísané do živnostenského registra, ktoré poskytujú služby cestovného ruchu podľa sídla subjektu. Údaje sú publikované za organizovaný zahraničný aktívny, pasívny a domáci cestovný ruch. Tržby sú špecifikované podľa druhu cestovného ruchu (tržieb z aktívneho, pasívneho a domáceho cestovného ruchu) a podľa činností.

Účastník aktívneho cestovného ruchu je zahraničný návštevník, ktorý využije služby cestovného ruchu pri svojej ceste do Slovenskej republiky, ktorá nie je krajinou jeho trvalého pobytu. Účastník aktívneho zahraničného cestovného ruchu je osoba, ktorá uskutoční cestu z dôvodu dovolenky, zájazdu, služobnej cesty, účasti na športovom stretnutí, školení, kurze a sympóziu, pobytu v kúpeľoch a ozdravovniach, návštevy priateľov a príbuzných, účasti na cirkevných udalostiach a pod. Výnimkou sú osoby, ktoré cestujú kvôli zárobkovej činnosti, príprave na povolanie (dlhodobé štúdium) alebo zriadeniu trvalého bydliska. Nezapočítavajú sa ani členovia diplomatických zborov a ozbrojených síl služobne sa zdržujúci v krajine. Pobyt účastníka aktívneho cestovného ruchu nesmie trvať dlhšie ako 1 rok.

Účastník pasívneho cestovného ruchu je slovenský občan, ktorý využije služby cestovného ruchu pri svojich cestách do zahraničia.

Účastník pasívneho zahraničného cestovného ruchu je osoba, ktorá uskutoční cestu z dôvodu dovolenky, zájazdu, služobnej cesty, účasti na športovom stretnutí, školení, kurze a sympóziu, pobytu v kúpeľoch a ozdravovniach, návštevy priateľov a príbuzných, účasti na cirkevných udalostiach a pod. Výnimkou sú osoby, ktoré cestujú kvôli zárobkovej činnosti, príprave na povolanie (dlhodobé štúdium) alebo zriadeniu trvalého bydliska. Nezapočítavajú sa ani členovia diplomatických zborov a ozbrojených síl služobne sa zdržujúci v krajine. Pobyt účastníka pasívneho cestovného ruchu nesmie trvať dlhšie ako 1 rok.

Zdroj údajov

Všetky publikované údaje sú výsledkom štatistických zisťovaní vykonaných ŠÚ SR. Širšie informácie možno získať v ročnej publikácii Organizovaný cestovný ruch v SR.

Domáci a výjazdový cestovný ruch

Domáci a výjazdový cestovný ruch poskytuje základné informácie o účasti rezidentov Slovenskej republiky na cestovnom ruchu. Respondentom v štvrtročnom zisťovaní v domácnostiach na území SR je člen domácnosti, ktorý je starší ako 15 rokov a v sledovanom období uskutočnil cestu/pobyt zo súkromných alebo služobných dôvodov mimo svojho obvyklého prostredia.

Obvyklé prostredie je geografická oblasť, v rámci ktorej daná osoba uskutočňuje svoje pravidelné životné činnosti (miesto trvalého bydliska, prechodného bydliska, pracovisko, pôsobisko respondenta.

Domáci cestovný ruch je cestovanie rezidentov v rámci SR, mimo ich obvyklého prostredia.

Výjazdový cestovný ruch je cestovanie rezidentov do zahraničia.

Dlhodobý pobyt je cesta za účelom dovolenky, mimo obvyklého prostredia, na ktorej účastník trávi aspoň 4 noci za sebou; dovolenkový pobyt nesmie prekročiť 12 mesiacov.

Krátkodobý pobyt je cesta za účelom dovolenkového pobytu, mimo obvyklého prostredia, na ktorej účastník trávi najmenej 1 noc a najviac 3 noci za sebou.

Služobná cesta je cesta služobného/pracovného charakteru mimo obvyklého prostredia s najmenej jedným prenocovaním; služobná cesta nesmie prekročiť 12 mesiacov.

Celkové výdavky zahŕňajú výdavky za zájazd, výdavky za ubytovanie, stravovanie a dopravu mimo zájazd, nákup tovaru (tovar spotrebovaný počas cestovania a pobytu, malé trvalé veci na osobné použitie, darčeky a suveníry) a ostatné výdavky na rekreáciu (vstupenky na kultúrne a športové podujatia, náklady za prenájom športových potrieb, poistné, poplatky za zmenárenské služby a pod.)

Zdroj údajov

Všetky publikované údaje sú výsledkom štatistických zisťovaní vykonaných ŠÚ SR.